

(Pages : 3)

28-

A – 5118

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme Under CBCSS
Complementary Course – IV : HISTORY
HY – 1231.4 : History of Modern World (1901-1920)
(For English, Political Science)
(2014 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

PART – A

Answer **all** questions in **one** or **two** sentences **each**.

1. White Man's Burden.
2. Spheres of influence.
3. Imperialism.
4. Slave Trade.
5. Pan-German Movement.
6. Triple Alliance.
7. Brest-Litovsk Treaty.
8. Soviets.
9. Comintern.
10. I.L.O.

(10×1=10 Marks)

P.T.O.

PART - B

Answer **any eight** from the following **not** exceeding **one** paragraph **each**.

11. Colonialism.
12. Scramble for Africa.
13. Moroccan Crisis.
14. Duma.
15. English East India Company.
16. Trotsky.
17. Russo-Japanese war.
18. Meiji Restoration.
19. Holy Devil.
20. Western Front.
21. Balkan Crisis.
22. Triple entente as cause for World War I.

(8x2=16 Marks)

PART - C

Answer **any six** of the following :

23. Explain why the Industrial Revolution led to the emergence of imperialism.
24. Discuss the basic reasons for the conflicts between European nations from the late nineteenth century to the early years of the twentieth century.
25. Why did Russia withdraw from the First World War ?
26. Explain the reasons for the entry of U.S.A. in the First World War. What was the impact of its entry in the war ?
27. State the main causes of the Russian Revolution in 1917.

28. Write a note on the Treaty of Versailles.
29. What were the immediate consequences of the First World War ?
30. Write a note on League Council.
31. Describe the significance of Paris peace conference. **(6×4=24 Marks)**

PART - D
(Long Essay)

Write **any two** of the following :

32. Describe the long-term impact of imperialist control on the countries of Asia and Africa.
 33. Discuss the impact of the Russian Revolution on the World.
 34. What were the main causes of the First World War ?
 35. What were the main objectives for the establishment of League of Nations ? How far has it been successful in achieving them ? **(2×15=30 Marks)**
-

(Pages : 4)

(Common)
A – 5042

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A./B.Sc./B.Com. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme under CBCS System
Language Course – IV (ENGLISH II)
Common For B.A./B.Sc.(EN 1212.1), B.Com. (EN 1211.2) & Career
Related 2 (a)
(EN 1211.3)
MODERN ENGLISH GRAMMAR AND USAGE
(2013 Admissions Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. Answer **all** questions.

- 1) People living in glass houses must not throw stones (Identify the predicate)
- 2) He is not a talented student. (change into affirmative)
- 3) We are not late. (add a suitable question tag)
- 4) We have done enough to satisfy them. (Identify the adverb)
- 5) Of my two sons, David is the eldest. (correct the sentence)
- 6) The flood victims were provided shelter. (correct the sentence)
- 7) Birds of _____ same feather flock together. (use appropriate article)
- 8) That she is an idiot is confirmed. (begin with 'it')
- 9) There is not _____ sugar in the packet (use the correct form-many/much)
- 10) Neither of them _____ given the correct answer.
(use the correct form-has/have). **(10×1=10 Marks)**

II. Answer **any eight** of the following.

- 11) Change the following into compound sentence :
 - a) Unless you practise regularly you cannot become a good athlete.
 - b) Besides being lazy, he is indifferent.
- 12) Change into complex sentence :
 - a) He wishes to become rich, so he works hard.
 - b) He was very strong, so he could beat all his opponents.
- 13) Change into a question :
 - a) Smoking is injurious to health.
 - b) They speak French.

P.T.O.

- 14) Correct the following sentences :
- This is a five pounds note.
 - The old man is so weak to walk.
- 15) Change the voice :
- Were you frightened by the noise ?
 - How are you taught grammar ?
- 16) Frame a question to get the underlined word/words as answer :
- The English defeated the French.
 - Gopal's uncle works in this office.
- 17) Change into superlative :
- Panini is a great grammarian of India.
 - Tom is cleverer than the other boys in the class.
- 18) Add the correct question tag :
- Sita is an honest girl, _____ ?
 - Everybody in the room was questioned, _____ ?
- 19) Convert the following sentences to the plural form :
- The hero rode on his favourite horse.
 - A child often has a bad tooth.
- 20) Rearrange the jumbled words into a meaningful sentence :
- Companion | is | a | he | good
 - really | his | is | plight | pitiable
- 21) Use the adverbial form of the adjectives :
- He is a sincere worker.
 - He does things in an efficient manner.
- 22) Use the appropriate article :
- He was _____ first person to arrive.
 - _____ water in the well is unfit for drinking. **(8×2= 16 Marks)**

III. Answer **any six** of the following as directed :

- 23) Complete the following sentences using the correct form of the tenses :
- Rajan : Can I _____ (get) a copy of the 2003 edition of the advanced Learner's dictionary ?
- Shop boy : Sorry Sir. 2003 edition hasn't _____ (reach) yet.
- Rajan : I want this edition. How can I get one ?
- Shop boy : You may please speak to the manager.
He _____ (come) in the evening.
- Rajan : Then I _____ (wait) in the shop.
- Shop boy : Allright Sir.

- 24) Use the correct forms of the words given in brackets :
When I _____ (reach) the station, the train _____ (leave).
So I _____ (hire) a taxi and _____ (reach) Cochin in time for the meeting.
- 25) Rewrite the following sentences with correct propositions :
- 1) The accident took place _____ Friday.
 - 2) Reading is a hobby that I am very fond _____
 - 3) Who are you referring _____ ?
 - 4) The train reached Chennai _____ 7.15 a.m.
 - 5) I have been sleeping _____ 3 hours.
 - 6) The Mediterranean Sea is _____ Europe and Africa.
 - 7) He wrote the letter _____ a pencil.
 - 8) She is a doctor _____ a private hospital.
- 26) Rewrite the following conversation in indirect speech :
- Sudha : "Are you going to the party tonight ?"
Dimple : Yes
Sudha : "Will you have some tea ?"
Dimple : No, thanks.
- 27) Correct the following sentences :
- a) I dislike to eat meat.
 - b) I am having an uncle in Madras.
 - c) Let there be no dispute between You and I.
 - d) A judicious enquiry was ordered by the government.
- 28) Complete the following sentences using suitable models :
- a) I _____ rather read a story than learn a poem. (can / could / would)
 - b) We _____ register our names for the competition. (shall / can / could)
 - c) There was a time when I _____ drive a truck. (should / could / might)
 - d) Anything _____ happen when the mob is furious. (need / can / shall)
- 29) Rewrite the following / underlining the determiners, quantifiers and possessives in it :
- a) Here are a few facts and figures.
 - b) Probably, few people are aware of this tradition.
 - c) I have corrected many spelling mistakes in your report.
 - d) I haven't seen my sisters for several years.

30) Fill up using articles :

- a) It was _____ unanimous decision.
- b) They live in _____ one room hut.
- c) There was _____ accident near _____ postoffice. _____ lorry hit _____ car and several persons in _____ car were injured.
- d) _____ Aryans invaded India.

31) Rewrite providing the correct punctuations :

mahatma gandhis autobiography is titled the story of my experiments with truth

(6×4=24 Marks)

IV. Answer **any two** of the following :

32) Expand the proverb "Necessity is the mother of invention". (Answer in about two to three pages)

33) Write a short essay on 'Cinema : Uses and Abuses'. (Answer in about two to three pages)

34) Write a precis of the following passage :

Our present cities are growing every year... This growth will almost certainly continue and the cities of the future will be much bigger and far more complicated than those of today. Many problems will arise which will have to be solved. The solutions will undoubtedly change the face of the city and the life of the inhabitants... It is quite possible that the future city will have no traffic at all. H.G. Wells in his book *The Sleep Awakes*, tells of a man who slept for hundreds of years, and awoke to a very different world from that which he knew before. In the streets of that future London there were no animals, carriages, motor-cars, or tramcars. The city was provided with moving roads, and therefore no longer needed the vehicles to which we are accustomed. One side of the road travelled in one direction; the other side moved the opposite way. Anyone who wanted to go to another part of the city stepped on the moving 'way' and sat on one of the seats until he arrived. He did not need to wait for a tramcar or a bus... The moving way was always at his service, always moving silently along, always ready to take him to his destination. That city of the future had no traffic problems. (217 words).

35) Arrange the given sentences in the proper order :

(First and last sentences are in the correct order. The rest of the sentences have to be rearranged so as to give logical sense to the whole passage]. Manners are patterns of behaviour. We have to exercise self-control in order to learn good manners. People respect those who know how to behave well in society. A man of good manners is often considered to be a man of good character with the help of good manners a person can establish lasting friendship with others. A person who is polite, sweet-tempered, and soft-spoken is liked by everybody. By observing small courtesies and acts of politeness, we can encourage others as well as ourselves to be kind in all our dealings.

(2×15=30 Marks)

(Pages : 2)

A – 5136

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A./B.Sc. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme under CBCSS
Language Course – III
EN 1211.1 – ENVIRONMENTAL STUDIES
(2015 Admission)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. Answer **all** questions, **each** in a **word** or **sentence** :

- 1) What is WED ? When does it fall ?
- 2) What is an environment pollutant ?
- 3) What are natural resources ?
- 4) What are biopesticides ?
- 5) What is 'tall-stacks' policy ?
- 6) What are non-degradable pollutants ?
- 7) What is vermi-composting ?
- 8) What is a welfare society ?
- 9) What is the theme of the poem 'The Darkling Thrush' ?
- 10) Expand ELISA. **(10×1 = 10 Marks)**

II. Answer **any eight**, **each** in a short paragraph **not** exceeding **50** words :

- 11) The multi disciplinary nature of Environmental studies.
- 12) Explain the threats to biodiversity.
- 13) Write a note on Vocs.
- 14) What are landfills ?

P.T.O.

A – 5136

- 15) What is noise pollution ?
- 16) Deep Ecology.
- 17) What are the main characteristics of bio-diversity hot spots ?
- 18) Importance of rainfall in India.
- 19) Write a note on mangrove ecosystem.
- 20) Environmental significance of Western Ghats.
- 21) What are the basic aims of 'Swatch Bharat Abhiyan' ?
- 22) Why is the air in Kolkata unbreathable in winter ? (8×2 = 16 Marks)

III. Answer **any six, each** in a paragraph, **not** exceeding **100** words :

- 23) The measures adopted by the UN in protecting the environment.
- 24) What are the major non-renewable energy resources ?
- 25) Explain the functions of forests.
- 26) Estuarine Ecosystem.
- 27) Discuss the effects of air pollution.
- 28) How does Chief Seattle assert that man is an integral part of nature ?
- 29) The indifference of Indians to pollution.
- 30) How can value-education inculcate environment-friendly living ?
- 31) Explain the nitrogen cycle. (6×4 = 24 Marks)

IV. Answer **any two** in about **300** words :

- 32) Critically examine how Chief Seattle's speech creates environmental awareness.
- 33) Discuss the significance and magnitude of acid rain.
- 34) The need for Environmental Studies.
- 35) Forest resources and their conservation. (15×2 = 30 Marks)

(Pages : 2)

A – 5374

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme under CBCS System
ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE
Core Course – II
EN 1241 : Reading Drama
(2015 Admissions)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. Answer **all** questions **each** in a word or sentence :

- 1) Define 'Tragedy'.
- 2) What is 'Heroic Drama' ?
- 3) Name the body of actors in classical drama.
- 4) Identify the speaker : "He was my friend, faithful and just to me."
- 5) What does the Soothsayer call out to Caesar ?
- 6) When did Antony offer crown to Caesar ?
- 7) Identify the nationality of Sergius.
- 8) What vision does Maurya, have while returning home ?
- 9) Name a play which is a Dramatic Monologue.
- 10) In which play is the Sun pictured as a ball of fire ? (10×1=10 Marks)

II. Give very brief description of **any eight** of the following :

- 11) Miracle Plays
- 12) Comedy of Manners
- 13) Heroic Drama
- 14) Fate in Julius Caesar
- 15) Symbols in Julius Caesar
- 16) Comment on : The Chocolate Cream Soldier
- 17) The language of 'The Riders to the Sea'

P.T.O.

A – 5374

- 18) Sea and sharks in 'The Thirst'
- 19) Special significance in the name 'Satyavathi'
- 20) Bartley's departure
- 21) Human variety in 'Swan Song'
- 22) Wives and women in Julius Caesar. (8×2=16 Marks)

III. Write paragraphs of **100** words on **any six** of the following :

- 23) Comedy
- 24) Comedy of Humours
- 25) Soliloquy and Aside
- 26) Tragi – Comedy
- 27) Inflexibility and compromise in Julius Caesar.
- 28) Omens and Portents in Julius Caesar.
- 29) The shattered view of war in Arms and the Man
- 30) Life and Death in 'Riders to the Sea'
- 31) Chekhov, the dramatist of "Swan Song". (6×4=24 Marks)

IV. Write on **any two** of the following, **each** in about **300** words :

- 32) Comment on Julius Caesar as a play of Politics and History.
- 33) Write an essay on Mystery, Miracle and Morality Plays and Interludes.
- 34) Arms and the Man represents the New Drama. Discuss.
- 35) 'Swan Song' is a literary, personal and social play. Do you agree ? (2×15=30 Marks)

(Pages : 2)

^{Eng} A – 5054

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme Under CBCS System
(Common for English Language and Literature and
English and Communicative English)
Complementary Course – III
EN 1231 and CG 1231 : HISTORY OF ENGLISH LITERATURE – II
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. Answer **all** questions, **each** in a word or a sentence :

- 1) What does the term Carpe diem mean ?
- 2) Principia Mathematica is a work by whom ?
- 3) Who was the king brought to power during the Restoration ?
- 4) Name the periodicals launched in the years 1709 and 1711 ?
- 5) Name the work in which Milton appealed for the liberty of press.
- 6) Who is the author of the work Grace Abounding ?
- 7) Whom does Neander support ?
- 8) What kind of work is Pilgrim's progress ?
- 9) Which is a famous work by Aphra Behn ?
- 10) In which year was the Lyrical Ballads published ?

(10×1=10 Marks)

II. Answer **any eight**, **each** in a short paragraph **not** exceeding **50** words :

- 11) Heroic plays of John Dryden.
- 12) Writers of Restoration Comedy.
- 13) Works of Jane Austen.
- 14) *Robinson Crusoe*.
- 15) Theme of Richardson's Pamela.
- 16) Orientalism and 18th century.

P.T.O.

A – 5054

- 17) Influence of French Revolution on Romanticism.
- 18) *The Vicar of Wakefield*.
- 19) Significance of Reliques of Ancient English Poetry.
- 20) Thomas de Quincey.
- 21) *Tales from Shakespeare*.
- 22) Fanny Burney.

(8×2=16 Marks)

III. Answer **any six, each** in a paragraph of **100** words :

- 23) Issues in Frankenstein.
- 24) Historical romance of Walter Scott.
- 25) Features of Romantic poetry.
- 26) *The Songs of Innocence*.
- 27) Poetry of Wordsworth.
- 28) Theme of 'Deserted Village'.
- 29) Cavalier poets.
- 30) Features of Restoration non-fiction.
- 31) Features of Restoration fiction.

(6×4=24 Marks)

IV. Answer **any two, each** in about **two to three** pages :

- 32) Restoration Comedy.
- 33) Eighteenth century fiction.
- 34) Augustan poetry.
- 35) Keats' poetry.

(2×15=30 Marks)

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A./B.Sc. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme Under CBCSS
MALAYALAM LANGUAGE
Language Course – V (Additional Language – II)
ML 1211.1 : Gadyasahityam
(2014 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. ഒരു വാക്കിലോ പരമാവധി രണ്ടു വാക്യത്തിലോ ഉത്തരം എഴുതുക.

- 1) തന്റെ ഗന്ധർവ്വസ്നേഹിതനു കഥാനായകനായ മേനോൻ നൽകിയ പേരെന്ത് ?
- 2) ശിവരാജി ഗണേശൻ എന്ന നടനെ ലോക പ്രശസ്തനാക്കിയ ചലച്ചിത്രം ഏത് ?
- 3) എഴുത്തുകാരന്റെ അവസാനത്തെ കുരുക്ക് എന്ന് സങ്കീർണ്ണ വിശേഷിപ്പിച്ചത് എന്തിനെ ?
- 4) മലയാള കവിതയുടെ നവോത്ഥാന പ്രതീകമെന്ന് ശ്രീ. എസ്. ആർ. രംഗനാഥൻ വാഴ്ത്തിയ കൃതി ഏത് ?
- 5) 'ആറാംകാലം' എന്ന കഥ രചിച്ചതാര് ?
- 6) "പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾ മാത്രമല്ല, കലയും രക്തസാക്ഷികളെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു"
- ആരുടെ വാക്കുകൾ ?
- 7) ചങ്ങമ്പുഴ എഴുതിയ നോവൽ ഏത് ?
- 8) 'ഭഗവതി' എന്ന കഥാപാത്രത്തെ അരങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ചതാര് ?
- 9) 'വിധി വിളംബരത്തിന്റെ ശാപക്കര അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളിൽ പുരണ്ടിരുന്നു'
- ആരുടെ വാക്കുകളിൽ ?
- 10) 'ജന്മഭൂമിയായ ടെക്സാസിനെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ അവൾ എന്നും കവിതയിലേക്കു
വഴുതി വീണു പോയിരുന്നു' - ആര് ?

(10x1=10മാർക്ക്)

P.T.O.

II. ഒരു ഖണ്ഡികയിൽ കവിയാതെ എട്ടു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം എഴുതുക.

- 11) "മറിയയുടെ മകളായും ഗോകുലിന്റെ പ്രതിശ്രുതവധുവായും അല്ലാതെ നിങ്ങൾക്ക് എന്നെ കാണുവാൻ കഴിയില്ല" - ആരുടെ വാക്കുകൾ ? സന്ദർഭമെന്ത് ?
- 12) അച്യുതമ്മാമ മാധവനെ കാണാൻ വന്നതെന്തിനായിരുന്നു ?
- 13) തെരുവുകളിൽ ശബ്ദം വിറ്റു ജീവിച്ച പഴയ ജീവിതത്തെ ചുളളിക്കാട് അനുസ്മരിക്കാൻ ഇടയായത് എപ്പോഴാണ് ?
- 14) കരിംബോയി എന്ന കഥാപാത്രത്തെ നിരൂപണം ചെയ്യുക.
- 15) അശോകൻ ഹോട്ടൽ സീ ഷെല്ലിലെ വിളമ്പുകാരനെ ശ്രദ്ധിക്കാൻ കാരണമെന്ത് ?
- 16) മേനോന് ദേവവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട തന്റെ സ്നേഹിതനെക്കുറിച്ചുള്ള ശങ്കമാറാനും ഭക്തി വർദ്ധിക്കാനും കാരണമെന്ത് ?
- 17) ഗുരുവിനെ അന്വേഷിച്ച് ചായക്കടയിൽ ചെന്ന കലാമണ്ഡലം കൃഷ്ണൻ നായർ കണ്ടത് എന്തായിരുന്നു ?
- 18) മന്ത്രിയായ ഗോവിന്ദൻകുട്ടി കുഞ്ഞാത്താലമ്മയോട് അപേക്ഷിച്ചതെന്ത് ?
- 19) മാസ്റ്റി എന്ന കഥാപാത്രത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തുക.
- 20) റഹിമാന്റെ ഭാര്യയുമായി ബാലചന്ദ്രൻ പരിചയപ്പെട്ടതെങ്ങനെയാണ് ?
- 21) ശബ്ദം കവിതയുടെ നാമനല്ല എന്ന് പറയുന്നതെന്തുകൊണ്ട് ?
- 22) 'ഇതാ ഇവിടെ വരെയുടെ പരസ്യവണ്ടി പുറപ്പെടുന്നു' എന്ന കഥയിലെ അഞ്ചാമത്തെ ദൃശ്യമെന്ത് ?

(8x2=16 മാർക്ക്)

III. നൂറ്റിയിരുപതു വാക്കിൽ കവിയാതെ ആറു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം എഴുതുക.

- 23) ആന്ദ്രേശീഭും ചങ്ങമ്പുഴയും തമ്മിലുള്ള സമാനതകൾ എന്തെല്ലാമാണ് ?
- 24) 'ആറാംകാലം' എന്ന കഥ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ജീവിതതത്ത്വമെന്ത് ?
- 25) 'ഒരു ദളിത് യുവതിയുടെ കദനകഥ' എന്ന നോവലിന്റെ ആഖ്യാനത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ എന്തെല്ലാം ?

26) ഇ. വി. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഫലിതബോധം 'എന്റെ ഗന്ധർവ്വ സ്നേഹിതൻ' എന്ന കഥയെ ആസ്പദമാക്കി വിവരിക്കുക.

27) 'ഭാവനയിൽ ജയിച്ച ബാലനത്രേ മാമ്പഴത്തിലെ നായകൻ' എന്നു പറയുന്നതെന്തു കൊണ്ട് ?

28) കടയനെല്ലൂരിൽ ബാലചന്ദ്രന്റെ ജീവിതം എങ്ങനെയായിരുന്നു ?

29) വസുന്ധര ഏറ്റെടുത്ത വെല്ലുവിളി അവളുടെ ജീവിതത്തെയും നാടകത്തെയും എങ്ങനെ ബാധിച്ചു ?

30) ശിവാജി ഗണേശനെ ചുളളിക്കാട് അനുസ്മരിക്കുന്നതെങ്ങനെ ?

31) 'ലോല' എന്ന കഥയ്ക്ക് ഒരു ആസ്വാദനം തയ്യാറാക്കുക. **(6x4=24 മാർക്ക്)**

IV. മൂന്നു പുറത്തിൽ കവിയാതെ രണ്ടു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം എഴുതുക.

32) 'കവിതയുടെ മൂലഘടകങ്ങൾ' എന്ന ലേഖനത്തിലെ ആശയങ്ങൾ ക്രോഡി കരിക്കുക.

33) 'മനുഷ്യപുത്രി' എന്ന കഥ മാനവികതയുടെ മഹാവിഷ്കാരമാണ്' - സമർത്ഥിക്കുക.

34) 'കലയിൽ കോംപ്രോമൈസില്ല' - എന്ന ആശയത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ 'ഒരു ദളിത് യുവതിയുടെ കദനകഥ' എന്ന നോവലിനെ വിലയിരുത്തുക.

35) അച്യുതമ്മാമ, 52x32 എന്നീ കഥകൾ സമകാലിക ജീവിതത്തിലെ രണ്ട് മുഖ്യ വിഷയങ്ങളെ പ്രമേയമാക്കുന്നു - ചർച്ച ചെയ്യുക. **(2x15=30 മാർക്ക്)**

(Pages : 3)

A – 5044

Reg. No. :

Name :

Second Semester B.A./B.Sc. Degree Examination, July 2016
First Degree Programme under CBCSS
Language Course (Additional Language – II) – HINDI
HN 1211.1 : Fiction, Creative Writing and Communication Skills
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. एक या दो वाक्यों में उत्तर लिखिए।

(10×1=10 Marks)

- 1) 'मानसरोवर' नाम से किसकी कहानियाँ संकलित हैं ?
- 2) साहित्य अकादमी से पुरस्कृत यशपाल का उपन्यास कौन सा है ?
- 3) 'न्याय और दण्ड' कहानी का धक्कू दो महीने की कमाई से क्या खरीदा था ?
- 4) 'सेवा' कहानी किस कहानी संकलन में संकलित है ?
- 5) प्राचीन संस्कृत ग्रंथों में कविता के संबन्ध में क्या कहा गया है ?
- 6) 'अस्पताल के बाहर टेलीफोन' किसकी कविता है ?
- 7) 'रावण' फिल्म का निदेशक कौन है ?
- 8) ए.बी.सी.डी. का फुल फार्म (Form) लिखिए।
- 9) पिन्नी क्या है ?
- 10) शीनी फिल्म में किसकी भूमिका निभाती है ?

II. करीब 50 शब्दों में किन्हीं आठ सवालों का जवाब लिखिए।

(8×2=16 Marks)

- 11) ए.बी.सी.डी. उपन्यास के स्वामीजी ने गोमाता की महिमा का वर्णन किस प्रकार किया है ?
- 12) शुरुआत में शील अपनी बेटियों को किस प्रकार चलाना चाहती थी ?
- 13) ए.बी.सी.डी. उपन्यास के प्यारा सिंह का परिचय दीजिए।

P.T.O.

- 14) स्वामीजी शीनी के हाथ की रेखाएँ जांचकर क्या भविष्यवाणी देता है ?
- 15) 'संचार' के अर्थ और महत्व पर विचार कीजिए।
- 16) 'संग्रथन' पत्रिका का परिचय दीजिए।
- 17) अच्छे समीक्षक के गुण क्या क्या हैं ?
- 18) लेख और निबंध का अंतर।
- 19) नई कहानी आंदोलन।
- 20) अज्ञेय के कहानी साहित्य की खासियत।
- 21) 'सेवा' कहानी में चित्रित पारिवारिक संबंध।
- 22) कैलाश बनवासी में चित्रित पटेल साहब और अमेरिका की समानता।

III. किन्हीं छः सवालों का जवाब करीब 120 शब्दों में लिखिए।

(6×4=24 Marks)

- 23) ए.बी.सी.डी. उपन्यास के अपूर्वानंद स्वामी का चरित्र।
- 24) ए.बी.सी.डी. उपन्यास में चित्रित पाश्चात्य संस्कृति का संक्षिप्त परिचय।
- 25) ए.बी.सी.डी. उपन्यास में चित्रित शील और हरदयाल का मानसिक परिवर्तन।
- 26) 'दो बैलों की कथा' की कहानी अपने शब्दों में लिखिए।
- 27) 'न्याय और दण्ड' कहानी के धक्कू के चरित्र की विशेषताएँ समझाइए।
- 28) खितीन बाबू की ज़िंदगी हमें क्या सीख देती है ? समझाइए।
- 29) सेवा कहानी के नरोत्तमदास की संतानों का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
- 30) साहित्य सृजन के सामान्य तत्वों का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
- 31) कहानी के स्वरूप और सर्जना पर विचार कीजिए।

IV. किन्हीं दो सवालों का करीब 250 शब्दों में जवाब लिखिए।

(2×15=30 Marks)

- 32) ए.बी.सी.डी. उपन्यास पश्चिम में रह रहे प्रवासी भारतीयों के सांस्कृतिक संकट से हमें परिचित कराता है। समर्थन कीजिए।
 - 33) ए.बी.सी.डी. उपन्यास की शीनी के चरित्र का विश्लेषण कीजिए।
 - 34) 'न्याय और दण्ड' कहानी का कथ्य लिखते हुए उसकी विशिष्टताओं का परिचय दीजिए।
 - 35) फिल्म समीक्षा की अलग विशिष्टता का परिचय देते हुए अपनी पसंद की किसी फिल्म की समीक्षा तैयार कीजिए।
-